

GENÇLİK, SİYASET, KÜLTÜR VE STK FAALİYETLERİ¹

Nesrin SEMİZ

Genç Kadınların siyasete katılımları;

Başlığımız her ne kadar genç kadınların siyasete katılımları olsa da zannımca konuya ilk etapta cinsiyetçi ayrıma girmeden gençlerin siyasete katılımlarıyla başlamak daha doğru olacaktır. Konuyu bir kademe daha yukarıya taşırsak işin özünde siyaset kültürümüzün tartışılması gerektiği ise açıkça görülecektir.

Her ne kadar Türk yönetim geleneğinde hakan ile hatun yan yana olsa da hakan ve hatun olana kadar geçen süre gençlerimize usta çırak ilişkisi içinde büyüklerine karşılık vermeyen, fikirleri sorulmayan, nerdeyse tam bir itaat beklenen, büyük meclislerinde kendilerine hizmet ettirme lütfunda bulunan bir geleneksel anlayıştan geliyoruz.

Bu anlayış o derece ileridir ki, gencin ne yapmak istediğinin sorulmadığı ailenin büyüğü tarafından önemli bir zanaatkarın yanına verilerek meslek edinmesinin sağlandığı bir anlayıştır. Her ne kadar bu söylediklerim geldiğimiz kadim geçmişimizde olduğu kadar kesin bir şekilde artık uygulanmıyorsa da bu anlayışımızın tezahürlerini gençlerimizi siyasete dahil etme noktasında hala görüyoruz.

Bu yapı toplumumuzu oluşturan en küçük birim olan aileden itibaren kendisini gösterir, mesela hemen hemen hiçbir ailede ister zaruriyetlerden olsun ister keyfiyete bağlı olsun herhangi bir mekan değişikliği hakkında ailenin ferdi olan gençlerin fikri alınmaz, anne ve babalar karar verir, hesap yapar uygunsa ev alınır, satılır, yer değişikliği yapılır. Gençler fikirleri sorulmasa da memnuniyetsizliklerini mutlaka dile getirirler ama ikna edilirler ve elleri mahkum uyum sağlarlar. Eğitimleri konusunda ise değil kendilerinin mevcut olan sistemde anne ve babalarının bile söz söyleme hakkı nerdeyse hiç yok, merkezi yerleştirme nereye yerleştirirse kişi orada tahsilini tamamlar.

Bu derece hayatları hakkında nerdeyse hiçbir insiyatifi olmayan, kendileri hakkında herhangi bir karar verme pratiği yaşamayan gençlerin siyasetle ilişkilerinin sağlıklı olmasını beklemek ancak hayal kurmaktır.

Gençlerimizi genel olarak ele aldığımızda durum hiçte iç açıcı değil. Olaya birde kız-erkek ayrımından ve genç kadınlar penceresinden bakarsak manzara maalesef iyice kötüleşiyor. Seçme ve seçilme kültürünün demokrasi geleneğinin, kadın erkek ayrımı yapmadan daha ilk okul çağlarında oturtulmaya başlanması, sınıf başkanlığı seçimlerinden itibaren başlayarak eğitimin tüm kademelerinde bu çalışmaların yapılması gerekirken siyaset algısının sadece

¹ Bu makale, 11-13 Mayıs 2014 tarihinde Eskişehir'de düzenlenen 'Türk Dünyası Sivil Toplum Zirvesi' nde bildiri olarak sunulmuştur.

siyasi partiler düzeyinde yapılıyor olması, ülkelerin geleceği açısından hiç te olumlu bir durum değildir. Özellikle bizim ülkemiz gibi genç nüfusa sahip ülkelerin bu geleneği çok daha erken yaşlarda oturtması gerekiyor. Parlamentomuzda ki vekillerin yaş ortalaması eylül 2013 tarihi itibariyle erkek vekillerde 53, kadın vekillerde ise 49, ise bu parlemantonun genç nüfusun arzuları, sorunları, hayallari ve ideallerine yetişebilmeleri elbetteki zor olacaktır. Her ne kadar seçme ve seçilme yaşını daha önceki yıllara göre daha erken dönemlere çeksekte mevcut siyasi yapı içerisinde bu gençlerin kendilerine yer bulabilmeleri biraz zor görülüyor. Aslında sadece seçme ve seçilme yaşının indirilmesi yetmez aynı şekilde gençlerin siyaset alanında varlıklarını gösterebilecek teşviklerin yapılması, onlara uygun alanların açılması gerekmektedir.

Gençleri ve kadınları asıl unsur olarak kabul etmeyen, gençlik kolları, kadın kolları gibi yapılarda siyaset yapmasına müsaade edilen bir ortamda demokrasinin tam olarak gelişmesi, içselleştirilmesi ve benimsenmesi zordur. Özellikle genç kadınların gençlik kollarında bile olsa il başkanı olarak göremezsiniz, aynı durum genç olmayan kadınlar içinde geçerlidir. Herhangi bir partinin il başkanı olan bir kadın var mıdır? Benim bildiğim yok bileniniz varsa lütfen söylesin, öğrenmek isterim. Eş başkanlık konumu getiren partilerde bile asıl olan başkan erkektir, eş başkan kadındır.

Aslında gerek gençlerimizin gerekse kadınlarımızın siyasetle olan bu ilişkisinin düzeltilebilmesi ülkenin geleceği açısından oldukça önem arz etmektedir. Siyasetin yapılış biçiminin çarpıklığı bahsettiğimiz bu gruplar açısından bu alanda kendilerine yer edinebilmeyi zorlaştırmaktadır. Siyaset maddi imkanları ve zamanı bol olan insanların yaptığı sosyal bir faaliyet, maalesef gerek gençlerimizde gerekse kadınlarımızda bahsettiğimiz bu iki unsur oldukça kısıtlı, bu da özellikle genç kadınların siyasete girmelerini kendilerine oralarda yer bulabilmelerini oldukça kısıtlayan bir durum oluşturuyor. Ekonomik güç ve zaman ayırabilmek olgusuna gelmeden tabii ki aile ve çevre baskısını aşabilmiş olması gerekmektedir. Diyelim ki aile ve çevre baskısını bir şekilde aştı, ailemizin durumuda iyi maddi sıkıntımız da yok, aslında bu durumda siyasette ilerleyebilmek için önümüzde bir engel görünmüyor ama yine olmuyor. Bu seferde işin içine siyasetin yapıldığı saatler, mekanlar, erkek egemen ortamlar devreye giriyor. Siyasette yükselmenin büyük ağabeyleri tanımaktan geçen bir sistemde maalesef genç kadınlarımızın siyaset gelecekleri çokta parlak gözükmemekte. Henüz bekarken, çocuk ve ev sorumluluğuna girmemişken siyasi kariyerini yukarılara taşıyamayan genç kızlarımızın birde bu sorumlulukların altına girdikleri düşünülürse kadınlarımızın karar alma mekanizmalarında, parlamentoda, belediye başkanlıklarında, belediye meclis üyeliklerinde neden görünmez olduklarını anlamak hiçte güç olmayacaktır.

Nasıl ki siyaset geleneğimiz gençlerimize özelliklede genç kadınlarımıza çok fazla hayat hakkı tanımıyorsa maalesef sivil toplum kuruluşlarında da yine gençlerimiz karar alma mekanizmalarında kendilerine yer bulamıyorlar. Gençlerimizi sadece ayak işlerine koşturulan konumdan, fikirlerine önem verilen, geleceğimizi kendilerine emanet edeceğimiz düşüncesini

aklımızdan çıkarmadan onların önünü açacak mekanizmaları geliştirmeden dünyaya hükmeden güçler olamayacağımızı unutmamalıyız. Bu anlayışı sadece genç erkekler üzerinden değil, kadın ve erkek tüm gençlerimize eşit fırsatlar sunarak geliştirmek zorundayız. 06.05.2014

Nesrin SEMİZ